

BÜNTETIK A SZEGÉNYSÉGET

„A gőgös városok: Kaposvár, Szeged, Pécs és lehet, hogy nemsokára Budapest. Ugyanis e városok önkormányzati testületeinek sérti a szemét a mély szegénység és a nyomor. Na nem annyira, hogy valamilyen hathatós intézkedéssel segítsenek a rászorultakon, hanem egyszerűen kitiltották vagy ki akarják tiltani a koldusokat a városközpontokból és a frekventált helyekről. Megtiltva a kéregetés minden formáját, még a néma koldulást is.”

(3. oldal)

CIKKEINKBŐL

- ◆ A huszonötök Európájából jelentjük (2. oldal)
- ◆ Büntetik a szegénységet
- ◆ Ahol még adnak törzsgárda jutalmat is (3. oldal)
- ◆ Budapesti tavasz friss erővel (5. oldal)
- ◆ Történelmi döntést hoztunk (6. oldal)
- ◆ Amikor delet harangoznak, népkonyhára mennek (7. oldal)

Hazánk felszabadulásának 60. évfordulója alkalmából a Munkáspárt ünnepi megemlékezést tart 2005. április 4-én, hétfőn 14 órai kezdettel a Parlament melletti József Attila-szobornál.

Ezt követően koszorúzás lesz a Szabadság téri Szovjet Hősi Emlékműnél.

Ki a felelős a kapitalizmusért?

KARACS LAJOSNÉ ÍRÁSA

Az MSZP és a Fidesz egymásra mutogattak a gazdatüntetés kapcsán, miközben az igazság az, hogy közös bűnük következménye mindaz, ami a pesti utcán megjelent, traktorostól, kigazdástól együtt. A magyar kapitalizmus a jelenlegi parlamenti pártok, az MDF, az MSZP, a Fidesz, az SZDSZ közös bűne. Nem egy kormány építette, hanem minden rendszerváltás utáni kormány hozzájárult a magáé, Antall is, Boross is, Horn is, Orbán is, Medgyessy is és most Gyurcsány is. Ezt nemcsak a gazdatüntetés kapcsán érdemes felidézni, hanem a Munkáspárton belül folyó vita kapcsán is.

Vannak, akik a Fidesz szemében a szálkát is észreveszik, az MSZP szemében a gerendát sem hajlandók meglátni. (Ez nem jelenti azt, hogy ne vegyük észre a szálkát!) Egyes elvtársaink szerint az MSZP még mindig a kisebbik rossz, pedig a valóságban az MSZP nem kevesebbet tett e vadkapitalizmus kialakulásáért, mint a Fidesz vagy az MDF, sőt esetenként többet is. El kell felejtenünk némiképp gondolkodni. Attól, hogy valami jobbról jön, nem biztos, hogy rossz, és végképp nem biztos, hogy fasiszta. És attól, hogy valami baloldaltól jön, nem biztos, hogy az egyszerű embert, a dolgozó embert, a szegény embert szolgálja, nem biztos, hogy az igazságosság, a szolidaritás, az esélyegyenlőség szellemében szól. De szólhat.

szer, döntően állami tulajdonban a kereskedelem. A lakásügyben a városokban döntően állami és szövetkezeti tulajdonban volt, a falvakban magántulajdonban. Az úgynevezett nagy elosztási rendszerek, amelyeken keresztül az emberek részesültek a társadalom által megtermelt jövedelemből, állami tulajdonban voltak. Ide tartozott az egészségügy, az oktatás, a nyugdíjellátás. A rendszerváltás utáni kormányok lerombolták a szocializmus gazdasági pilléreit, de ezzel együtt szétverték a magyar nemzeti ipart és mezőgazdaságot is. A MOM, a MÁVAG, a Május 1. Ruhagyár nem egyszerűen szocialista nagyüzemek voltak, hanem a nemzeti ipar büszkeségei is, az ipari kultúra hordozói. A termelőszövetkezetek nemcsak a szocialista kor egyik pillérét jelentették, hanem egy hatékony üzemi formát, amelyben a magyar paraszt a magyar föld erejéit, a magyar agrárkultúrát változtatta eladható terméké. A rendszerváltók megtartották volna a formát, az üzemet, tőkésé alakíthatták volna a tulajdont, anélkül, hogy felszámolták volna a magyar gyárakat és szövetkezeteket. Nem ezt tették!

Az Antall-kormány „szabad vállalkozást, demokráciát és Európát” hirdetett, s ezzel nyerte meg a választásokat 1990-ben. A valóságban azonban megkezdte a tőkés alapok lerakását, azaz a gazdaság magánkézbe adását. A kérdés csak az volt, hogy kinek a kezébe? Voltak néhányan, akik már akkor jó helyen voltak jó időben. Az úgynevezett E-hitellel Antallék magyar vállalkozókat juttattak tulajdonhoz, de vásárlásra képes magyar nemzeti tőke mint olyan ennek ellenére szinte nem volt. Éppen ezt kellett megteremteni. Ehhez azonban idő kellett. Az Antall-kormány ebből volt a legkevesebb. Az új hatalom pánikszerűen félt az akkor még létező szovjetuniótól.

A külföldi tőke a multik szolgálatában

Az MDF azt az utat választotta, amit egyetlen más volt szocialista ország sem: szinte mindent a külföldi tőkének adott el. Most irigyeljük a csehek, a horvátokat, a szlovénokat: a multik ott is ott vannak, de jóval korlátozottabban. Az

Karacs Lajosné

Antall-kormány azonnali és teljes liberalizációt hirdetve lehetővé tette a multinacionális külföldi tőkének, hogy a magyar ipar legértékesebb és legjövedelmezőbb darabjait, a dohány-, szesz-, sör-, gyógyszer-, cement-, élelmiszeripar gyárait megvásárolja, s ezzel azonnali és behozhatatlan előnyhöz juttatta a külföldi tőkét. Tudták, tudtuk, hogy sok esetben csak piacaink kellettek, hogy a konkurenciát jelentő üzemeket be fogják zárni, hogy munkaheleket fognak megszüntetni, mégis megtették, eladták őket. Így szűnt meg több mint egymillió munkahely.

Az Antall-kormány bevezette a csődtörvényt és a számviteli törvényt, amelyekben olyan szabályokat érvényesített a magyar gazdaságban, amelyekre a kezdő magyar kis- és középvállalatok nem voltak, nem lehetek felkészülve. Így a kormány tönkretette a még meglévő állami vállalatokat és a Nyugatnak konkurenciát vagy legalábbis akadályt jelentő magyar magáncégeket. A propagandában bemesélte az embereknek, hogy az „életképtelen cégek” felszámolásáról van szó.

Megjelent az erős külföldi tőke, elfoglalta a magyar piacokat, kiszorítva ezzel a hazait, amelyik más piacokat szerezni helyette nem tudott. Az eltelt tizenöt év alatt egyetlen kormány sem tett komoly erőfeszítéseket azért, hogy a magyar vállalkozásoknak piacokat szerezzen. A hazai piacokat nem védte meg a kormányok, az orosz piacot hagyták elveszni, Kína, Japán, Dél-Amerika vagy az arab világ felé nem tettek érdemleges lépéseket. Ez annál is inkább fontos kérdés, mivel a foglalkoztatottak jelentős hányada ma még mindig a magyar tulajdonú vállalkozásokban dolgozik, és nem mindegy, hogy ezek a cégek meddig maradnak életképesek.

Az Antall-kormány csak úgy adhatta el „nagyban” a magyar gazdaságot, hogy nem engedte az állami vagyoni szétaprózását. Ennek érdekében az Antall-kormány jelképes kárpótlást vezetett be, azaz az 1945 előtti tőkés köröknek ugyan visszaadott valamennyit, de messze nem az egész egykori vagyonukat.

Nem engedte a népi kapitalizmus sem, azaz a munkavállalók nem kaptak sem kupono-

kat, sem részvényeket. Egy területen azonban engedték, sőt ösztönözték a „népi kapitalizmust”. A budapesti és a nagyvárosi állami és szövetkezeti lakásokat ekkoriban vették meg az emberek, akik örültek, hogy övék a lakás. Senki sem mondta nekik, hogy néhány év múlva majd nekik kell felújítani a liftet, a lépcsőházat, az egész házat. A budapesti lakás-katasztrófa elindítója az Antall-kormány volt, s ezen a Horn-kormány, de egyik kormány sem változtatott.

A Horn Gyula miniszterelnök vezette MSZP-SZDSZ kormány 1994-től még határozottabb liberális gazdaságpolitikát folytatott. Nem állította le a külföldi tőke rablógazdálkodását, sőt hozzákezdett az addig érinthetetlennek számító területek privatizációjához is. „Magyarország a volt szocialista országok közül elsőként megkezdte az energiaszolgáltató vállalatok magánkézbe adását, eladva azok ellenőrző pakettjét jó nevű és tőkeerős külföldi közüzemeknek” – dicsekedett az egykori pénzügyminiszter, Bokros Lajos a Népszabadság március 12-e számában. A Horn-kormány megtette azt, amiről az Antall-kormány álmodni sem mert: feladta a teljes magyar pénzügyi rendszert. Eladta az összes magyar bankot és pénzintézetet a külföldnek. A kivétel az OTP volt, illetve a Postabank. Ezt most, az MSZP második országjárás idején adták el az Erste Banknak.

Az Orbán-kormány maradt nem sok eladnivalója maradt 1998–2002 között. Ő is liberális gazdaságpolitikát folytatott, de úgy, hogy erősíteni akarta a nemzeti, hazai tőke szerepét. A Fidesz-kormány például a hazai pályázókat részesítette előnyben. A Fidesz-kormány elindította a Széchenyi-programot, ami messze nem volt ideális, de némi lehetőséget adott a középvállalkozói rétegnek. Komoly, jórészt magyar erőre támaszkodó építkezésekbe kezdett. Lehet, hogy sokaknak nem tetszik, de felépítették a Nemzeti Színházat, az ország minden számottevő helyén sportcsarnokok, látványfürdők épültek. Az Orbán-kormány támogató politikájának azonban volt két szépséghibája. Egyrészt, a támogatások mintegy hetven százaléka végül nem hazai vállalkozóknak jutott, hanem így vagy úgy, de a megtelepedett multiknak. Másrészt, a támogatásokból mindenekelőtt a Fideszhez közelállóknak juttattak. Sikertelen kísérletet tett Bábolna megszerzésére, az MSZP megakadályozta, majd amikor 2002-ben hatalomra került, maga kezdett a privatizálásához. Az MSZP második kormányzati lehetőségét egy ígérettel, ezáltal nagyon határozott és konkrét ígérettel szerzett meg: adok a szegényebb rétegeknek is.

(Folytatás a 4. oldalon)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Március 16. Világszerte nőtt a kábítószer-fogyasztás; jelenleg több mint két-százmillióan élnek valamilyen tiltott szerrel – az ENSZ legújabb jelentése szerint. A legnagyobb piac az USA (a lakosság 8,2 százaléka). Európa nyugati részén stagnál vagy növekszik a drogfogyasztás, Kelet-Európában viszont nő. A leggyakoribb tudatmódosító szer a marihuána. Magyarországon 250 ezren alkalmilag, 25 ezren rendszeresen fogyasztanak kábítószerrel.

Március 17. Szeptemberben megkezdte iraki csapatainak kivonását Olaszország – jelentette be Silvio Berlusconi kormányfő. Az iraki olasz kontingens a negyedik legnagyobb az amerikai, a brit és a koreai után. Az egy politikai talkshow-ban elhangzott bejelentésről azonban kiderült, hogy sem a többi politikai, sem a külföldi szövetségesek nem tudtak róla és Berlusconi csak jó pontokat akart szerezni az áprilisi tartományi választások előtt.

Március 18. Amerikai kormányzati adatok szerint legkevesebb száznegyven ember halt meg Irakban és Afganisztánban amerikai fogságban, s többségük életét erőszak oltotta ki. Ez a szám minden korábban közöltnél jóval magasabb. Eközben az európai nagyvárosokban és az USA-ban is százezrek vonultak az utcára, hogy a két éve kezdődött iraki háború ellen tiltakozzanak.

Március 19. Kivonultak az izraeli katonák a ciszjordániai Jerikóból és a Palesztin Hatóság vette át az ellenőrzést, miután az erről szóló megállapodást mindkét fél: Izrael és a Palesztin Hatóság is aláírta. Izrael ígérete szerint további négy város kerül hamarosan palesztin felügyelet alá. A palesztin szervezetek pedig az Izrael elleni erőszak február óta tartó szüneteltetésének meghosszabbításáról állapodtak meg.

Március 20. Hat év után ismét összeköti a Duna két partját az újvidéki Szabadság híd, melyet a NATO bombázott le Jugoszlávia elleni légi hadjárata során. A felújítás és a folyómeder megtisztítása a fel nem robbant bombáktól az EU támogatásával történt. Az ötezer tonnás új hídnak eredetileg 2004 decemberére kellett volna elkészülnie. A folyó hajózhatatlansága napi egymillió eurós kárt okozott a Duna menti országoknak.

Március 21. Horvátország csak akkor kezdheti meg a csatlakozási tárgyalásokat az Európai Unióval, ha teljes mértékben együttműködik a hágai Nemzetközi Törvényszékkel – így döntöttek az uniós külügyminiszterek. Magyarország (azonkívül Ausztria, Szlovákia, Szlovénia, Ciprus, Málta és Litvánia) hiába érvelt Zágráb mellett, egyhangúság híján egyelőre elhalasztották a tárgyalásokat.

Március 22. Kirgizisztánban zavargások törtek ki. Az ország déli felében az ellenzék több várost elfoglalt. Már a választások februári első fordulóját után voltak tiltakozó megmozdulások választási csalások gyanúja miatt, és a tüntetések a márciusi második forduló után folytatódtak. Most már nem csak a vitatott választási eredmények törlesztését, hanem Aszkar Akajev elnök távozását is követelik a felkelők.

A huszonötök Európájából jelentjük

● Markosz Kiprianu, az EB egészségügyi biztosa elsősorban a fiatalokra irányuló összeurópai dohányzás elleni kampány megindítását jelentette be Brüsszelben. Az EU 72 millió eurót kíván az akcióra fordítani, miközben a közös mezőgazdasági alapról a dohánytermelők évente mintegy egymillió euró támogatást kapnak. Hivatalos adatok szerint a dohányzás okozta halálesetek száma elérte az évi 650 000-t, a betegek gyógykezelésével kapcsolatos kiadások összege pedig a tagállamokban mintegy 100 milliárd eurót tesz ki. Kiprianu elismerte, hogy az EU politikájában súlyos ellentmondások vannak. Kijelentette azonban, hogy egyik napról a másikra

nem lehet változtatni a kialakult helyzeten. Dohányültetvények nyolc tagállamban találhatóak, de a termelés háromnegyede Görögországra és Olaszországra koncentrálódik. A 350 000 tonna nyersdohány mintegy felét exportálják, viszont az EU-tagállamok évi 500 000 tonna (!) dohányt importálnak. Más mezőgazdasági ágazatokkal összehasonlítva: a dohánytermelők jövedelmében meghatározó részt jelentenek az EU-támogatások.

● A CSA közvélemény-kutató intézet március 16. és 17. között végzett felmérése szerint az európai alkotmányt elutasító többségbe Franciaországban. A „nem” 51, az „igen” pedig csak 49 százalékot kapta a népszavazáson. A „nem” táborának a megerősödése miatt Francois Hollande, a Szocialista Párt első titkára a referendumig az irányító testületekből „szabadságot” akarja azokat a pártvezetőket, elsősorban az „Új Hullám” csoportosuláshoz tartozó Henri Emmanuellt és Jean-Luc Mélenchont, akik el-

lenzik az „giscardi alaptörvény” jóváhagyását. A „nem” híveinek első, nagyszabású rendezvényét március 17-én tartották Párizsban, amelyet Marie-George Buffet asszony, az FKP országos titkára nyitott meg. A gyűlésen felszólalt a szocialista J. Mélenchon, Christian Piquet (Forradalmi Kommunista Liga), valamint pártjának a „figyelmeztetése” ellenére a zöld Francine Baray is.

● Az Euobserver jelentése szerint az emberi jogok helyzetét figyelemmel kíséző Nemzetközi Helsinki Bizottság (IHF) március 7-én kiadott jelentése megalapította, hogy 2001. szeptember 11-én, az USA-ban történt terrortámadás óta az EU tagállamaiban megnövekedett a muszlimokkal szembeni provokációk és támadások száma. Egy 2004-ben végzett felmérés azt mutatja, hogy a Nagy-Britanniában élő muszlimok kb. egy-egy millió fő. Sok bevándorló telepedett le másutt is. Az IHF jelentése megemlíti, hogy a kontinensünkön élő muszlimok száma 2015-re várhatóan megkétszereződik.

Spanyolországban a 2004 márciusában elkövetett terrorkció után, Hollandiában pedig Theovan Gogh rendező meggyilkolását követően erősödött meg. A tizenegy országban végzett felmérés szerint a németek 80 százaléka az iszlám szót a terrorizmussal és a nők elnyomásával társítja. Több országban az arab hangzású nevet jelentkezők előtt számos munkahely zárva marad. Ausztriában, Belgiumban, Olaszországban valamint más államokban a jobboldali pártok azzal riogatják a lakosságot, hogy a muzulmán kisebbség fenyegeti az ország biztonságát és nemzeti értékeit.

Az Európában jelenleg mintegy húszmillió muszlim él: Franciaországban négy-ötmillió, Németországban hárommillió, Nagy-Britanniában másfél millió, Spanyolországban, Hollandiában, Olaszországban kb. egy-egy millió fő. Sok bevándorló telepedett le másutt is. Az IHF jelentése megemlíti, hogy a kontinensünkön élő muszlimok száma 2015-re várhatóan megkétszereződik.

– Munkatársunktól

ANTIIMPERIALISTA POLITIKA – NEMCSAK SZAVAKBAN

Venezuela: a második Kuba?

Hugo Chavez venezuelai elnököt az Egyesült Államok közreműködésével már akkor meg akarták buktatni a Chilében kipróbált módszerrel, amikor még csak szónokolt „antiimperialista” céljairól. A sikertelen puccskíséret után 2004. augusztusban népszavazás erősítette meg tisztségében – nemzetközi ellenőrzés mellett 58 százalék szavazott mellette –, ezért a dél-amerikai országok demokratikus kormányzó vezetőnek tekintik. Az USA számára emiatt nehezebb fellépni Venezuela ellen, bár ma már az antiimperialista politika nemcsak szavakban nyilvánul meg.

Chavez a kubai példa alapján katonai intézkedéseket vezetett be, amelyek célja az ország védelme egy amerikai támadás esetén. A munkahelyeken létrehozott polgári védelmi egységek mintegy megduplázták a százezer fős hadsereg létszámát.

Oroszországtól negyven helikoptert vettek, százezer új kalasnyikovot, Braziliától huszonnégy Tucano vadászbombázót, Spanyolországtól négy hadihajót. Az Egyesült Államok elítélte a fegyvervásárlásokat, sőt az oroszoknál is tiltakozott az export ellen.

Az USA és az USA-vazallus Kolumbia azzal vádolják Venezuelát, hogy a hadseregtől lecserélt fegyverek a kolumbiai FARC gerilláknál landolnak. Venezuela nem ismeri el, hogy támogatja a szomszéd ország gerilláit.

Az Egyesült Államok–Venezuela ellentétek alapkérdése az olaj. Venezuela a világ ötödik legnagyobb termelője és az USA negyedik legnagyobb szállítója. Eddig csak az volt a túske az amerikaiak szemében, hogy Kuba olcsó olajat kap Venezuelától. Most azonban iráni, orosz, brazil és kínai cégek kö-

töttek beruházási szerződéseket, amelyek alapján lehetőségé válik – ha nem is azonnal, hanem középtávon –, hogy a venezuelai olaj nem az Egyesült Államokban, hanem Kínában landol. Condoleezza Rice amerikai külügyminiszter elsősorban emiatt nevezte Chavez tevékenységét „súlyosan nyugtalanítónak”, Venezuelát pedig a térség „negatív erejének”.

Katonai és titkosszolgálati szakértők kevésbé diplomatikusak: szerintük a „második Kuba” születik, amely tovább akarja exportálni forradalmát Dél-Amerikában. Szeretnék elszigetelni Venezuelát, ez azonban nem könnyű: februárban Lula de Silva, a regionális nagyhatalommá nőtt Brazília elnöke látogatta meg Chavezet, „stratégiai szerződést” kötöttek, kéttucat együttműködési szerződést és beruházási egyezményt írtak alá. (Brazília azonos szerződést kötött Chilével és Peruvallal.) Venezuela várha-

Hugo Chavez

tóan szorosabban bekapcsolódik a Mercosur keretei közé is (Brazília, Uruguay, Paraguay és Argentína gazdasági közössége), ezért az amerikai elszigetelési törekvések egyelőre hatástalanok.

Pesti Lajos

Vélemények Gorbacsovról

A moszkvai Közvélemény-kutatói Tanulmányok Központjának a közelmúltban végzett felmérése szerint az oroszok 61 százalékának negatív véleménye van a husz évvel ezelőtti, 1985 márciusában Mihail Gorbacsov által meghirdetett, az irányítás reformját jelentő peresztrojkról. A megkérdezettek mindössze 14 százaléka értékeli pozitívnak a Szovjetunió utolsó elnökének a politikáját.

A lakosság közel fele negatívan ítéli meg Gorbacsov személyét, és csak 13 százalékának van jó véleménye az SZKP egykori főtitkárjáról. A megkérdezettek közel egynegyede szerint Gorbacsov kezdettől fogva a Szovjetunió szétverésére törekedett, 37 százalékuk viszont azt állítja, hogy a főtitkárnak nem voltak világos célkitűzései. A válaszadók 23 százaléka pedig azon a véleményen van, hogy Gorbacsov a szocialista rendszert akarta „emberarcúvá” tenni. Más kérdésekről érdeklődött

a 74 éves Mihail Gorbacsov irányítása alatt működő, politikai és társadalmi kutatásokkal foglalkozó alapítvány. Az intézet által közölt adatok szerint az oroszok 91 százaléka helyegette az afganisztáni csapatkivonást, és 88 százalékuk a hidegháború befejezését. Az alapítvány által megkérdezett felsőfokú végzettségű személyek 48, a lakosság többi részének csak 18 százaléka ismeri el az elnöki tisztségéről 1991. december 25-én lemondott Gorbacsov érdemeit.

Mihail Gorbacsov

A Szovjetunió egykori államfőjéhez közel álló alapítvány a nyugati „testvérintézményektől” rendszeres anyagi támogatást kap, Gorbacsov pedig Európában és az USA-ban rendezett előadásaiért rendszeresen több tízezer dolláros tiszteletdíjat vesz el.

A mór megtette a kötelességét, de azért némi zsebpénz még jár neki. **Bence Dániel**

FEGYVEREXPORT KÍNÁBA

Az USA külügyminisztere, Condoleezza Rice, majd Bush elnök európai tárgyalásai során nyomatékosan igyekeztek lebeszélni Nyugat-Európa legnagyobb fegyverexportáló országait arról, hogy feloldják a Kína elleni hadianyag embargót. A kapitalista konszerneket azonban nehéz arra kényszeríteni, hogy mondjanak le a profitról. Kína elsősorban Oroszországtól vásárol, de minden tiltás ellenére az USA cégei szállítják a kínai fegyverimport 6,7 százalékát. Európa részesedése csak 2,7 százalék!

Ennek a két adatnak az összevetése azt a benyomást kelti, hogy Bush és csapata nem a Kínába irányuló fegyverszállításokat akarja megakadályozni, hanem az amerikai cégek európai versenytársait akarja távol tartani a „nagy üzlettől”.

A nagy európai fegyvergyárakat nem érdekli be a legnagyobb volumenű amerikai piacra, ezért a kínai eladások lehetőségét nem akarják elszalasztani. Kínában már szállodásoknak az európai helikopterek, a kínai vadászbombázók egyik

típusa Rolls-Royce motorral rendelkezik, a hadihajókat francia és német dízelmotorok hajtják. A francia Thales cég annyira „politikamentes”, hogy készpénzzel szállított Kínának ugyanolyan fregattokat, mint korábban Tajvannak. Kína érdeklődik a francia Mirage és Rafale vadászgépek és a német Leopard tankok iránt. Becslések szerint évi 15 milliárd dollár fegyverexport lehetséges Kínába. Ez óriási üzlet, bár csak 10 százaléka annak, amit az USA-hadifelszerelésekre kiadnak.

Mirage-gép

Az európaiak azzal igyekeznek az USA előtt szépitni elhatározásukat, hogy szigorú „etikai kódexet” megszabva nem szállítanak Kínának olyan felszerelést, amelyet „más országok elleni agresszióra lehet felhasználni”. A „kódexet” azonban nem az EU, hanem az Egyesült Államok értelemzik. Szóval a kódex csak kamuflázs.

P. L.

Büntetik a szegénységet

A gőgös városok: Kaposvár, Szeged, Pécs és lehet, hogy nemsokára Budapest. Ugyanis e városok önkormányzati testületeinek sérti a szemét a mély szegénység és a nyomor. Na nem annyira, hogy valamilyen hathatós intézkedéssel segítsenek a rászorultakon, hanem egyszerűen kitiltották vagy ki akarják tiltani a koldusokat a városközpontokból és a frekventált helyekről. Megtiltván a kéregetés minden formáját, még a néma koldulást is.

Kaposváron és Szegeden már megszületett ez a szegényteljes tiltó rendelet, és Pécsen is nemsokára megszületik – de Budapest még egyelőre kivár. Pontosabban az igazságügy-miniszter állásfoglalására vár, az alkotmányossági aggályok miatt. Bár ha például az MDF-frakción múlna (akik a fővárosban a kitiltást s az intézkedést kezdeményezték), már régen a rendőrök hajkurászják a nyomorgókat a Váci utcában és a környékén. Csak hogy szegény külföldi turisták szemét

ne sértse a nyomor látványa.

Gőgös városok, gőgös és alkotmányellenes döntések. Bár véleményem szerint ez nem takar más, mint szégyenérzetet – és lehet, hogy némi tudat alatti lelkifurdalást.

Nos, ha az agresszív, zaklató kéregetést megtiltják, az rendben van. Az is tiltandó, ha gyerekekkel koldulhatnak. De ha a rendőrök és a közterület-felügyelők „rászállnak” a némán kéregetőkre is, akkor már nagyon nagy baj van! Mert egy pillanat alatt átlépik azt a haj-

szálvékony határt, amely jelen esetben az emberek zaklatása és a bűn üldözése között húzódik. Mert mit jelent az, hogy némán koldulni? Tudja-e valaki? Meg tudja-e valaki állapítani, hogy ez vagy az ember most éppen némán koldul, vagy csak ül valahol? Ezen az alapon akár a rosszul öltözött embereket is kitilthatják az elegánsabb és frekventáltabb negyedekből, csak hogy látványuk ne sértse a gazdagok és a külföldiek szemét. És itt már az emberi jogokba gázolnak a rendelet meghozói!

Szikinger István alkotmányjogász szerint is alkotmányellenesek ezek a rendeletek. De még az SZDSZ-es országgyűlési képviselőnek, Béki Gabriellának is meg van róluk a véleménye.

– Torokszorító a szegénység! – nyilatkozta a televíziónak a képviselő asszony. – Ezek a rendeletek sértik az emberi jogokat, semmibe véve azt, hogy a szegény emberek is magyar állampolgárok.

Nos igen! Ez már komoly megkülönböztetés ember és ember között, sőt a cselekvési és a mozgási szabadság gátolása. Ha valakinek a mély szegénység ily módon sérti a szemét, mint jelen esetben a fent említett városok önkormányzati testületeinek, akkor azok bizony nem mentesek a rasszizmustól sem! A kérdés már csak az: vajon mi következik ezután?

Ezt megelőzendő az aktív baloldalnak az Alkotmánybírósághoz kellene fordulnia, hogy a taláros testület előzze meg néhány magyarországi önkormányzat súlyos következményekkel járó, embertelen intézkedését.

Fort András

Főhajtás a magyar kommunisták első nemzedéke, az első szocialista állam emléke előtt

Igazi tavaszi napsütéses délutánon emlékeztek a Munkáspárt budapesti tagjai a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 86. évfordulójára március 21-én. Az újpesti az egyetlen megmaradt tanácsköztársasági emlékmű a fővárosban, ahol párttagok és szimpatizánsok emlékeztek a dicsőséges 133 napra Kozák András KB-tag ünnepi műsorvezetése mellett.

A Himnusz hangjai után Giliczéné Komjáthy Andrea Ady Endre A márciusi napok című versét szavalta el, majd Thürmer Gyula mondott ünnepi beszédét, melynek bevezető mondatai így hangzottak:

„A mai napon tisztelettel hajtjuk meg fejünket a magyar kommunisták első nemzedéke előtt. A szó szoros értelmében ők voltak az úttörők. Ők fordították a Kommunista Kiáltvány üzeneteit a gyakorlati politika nyelvére. Ők voltak azok, akik 1919-ben Európában az első között elvették a hatalmat tőkésektől és a munkásság kezébe tették. Mi, a magyar kommunisták mai nemzedékei büszkék vagyunk rájuk, a megváltozott világban az ő útjukat járjuk.

Március 21-én gondolunk mindazokra, akik a 20. században kétszer teremtettek szocializmust magyar földön. Gondolunk a magyar munkásra, a magyar dolgozóra, és büszkén hirdetjük: a magyar szocializmus mint társadalmi rend többet adott a magyar népnek, mint bármilyen rendszer előtte vagy utána.”

A Tanácsköztársaság emlékművénél koszorút helyezett el a Munkáspárt elnöksége, újpesti szervezete, a Kádár János Baráti Kör és az MSZMP, és sokan helyezték el az emlékezés virágait is. Az ünnepségen tiszteletét tette Derce Tamás, Újpest polgármestere is, aki kijelentette: ezt az emlékhelyet a kerületi önkormányzat a továbbiakban is megőrzi.

Beszélgetés a szegedi gyufagyár szakszervezeti titkárával

Ahol még adnak törzsgárda jutalmat is

Szegeden a nagyobb termelő cégek közül elsőként a Szikra Gyufagyár jött létre 1858-ban, megelőzve a Picket, amely 1867 óta működik. A Bakay Nándor utcában levő magas épület tetején most is olvasható a Szikra felirat, a kapu fölötti táblán viszont más név szerepel: Swedish Match Hungária Kft. A műhelyekben, a gyár udvarán nagy a mozgás, látszik, hogy az asszonyok, férfiak termelőmunkát végeznek. Az is egyértelmű, hogy mit készítenek, mert az egyik iroda falára kiírták: Gyufaipari Munkavállalók Szakszervezete. Ebből következtethetően az itt dolgozók jelenleg is gyufát gyártanak. A cég létrejöttéről, tulajdonosairól, helyzetének alakulásáról, működéséről, a dolgozók tevékenységéről, mindennapjairól Kacsáncsi János, a szakszervezet titkárával beszélgettünk, aki 18 éve a gyufagyárban dolgozik, korábban üzemi vegyészként, jelenleg minőségellenőrként, s nyolc éve a szakszervezet vezetője.

– Hogyan alakult a gyár léte, helyzete?

– A száznegyvenhét évvel ezelőtt alapított szegedi gyárnak kezdetben különböző magyar tulajdonosai voltak, s az 1920-as évek vége felé svéd érdekeltségbe került. Aztán 1948-ban államosították, létrejött a Gyufaipari Vállalat, amelynek Kecskeméten, Budafokon és Szegeden működött gyáregysége. A kecskeméti 1959-ben megszüntették. A korábbi svéd tulajdonos utódja 1993-ban megvásárolta a budafoki és a szegedi céget, majd az előbbi 1997-ben üzleti okokból bezárta. Maradt a szegedi gyár, s az országban csak itt készítenek gyufát. Ide került a Swedish Match székhelye. A név egyébként svéd gyufa céget jelent.

– Mivel foglalkoznak?

– A svéd cég elsősorban a füstmentes dohányiparban érdekelt. Világszerte sok helyen, egyebek között Amerikában, Brazíliában, Indiában, Kínában, Törökországban, Bulgáriában vannak gyárai, ahol úgynevezett tubákat, bagókat, vagyis rágódohányféléket, szivarokat készítenek, s ezek nem termelnek füstöt, így az egészségügyi tiltások a svéd cég fő profiljaira nem vonatkoznak. Emellett gyártanak gyufát és gázöngyújtót is. A szegedi gyárban kizárólag különféle gyufákat készítenek. Rengeteg fajtát, vannak például négy és fél, valamint húsz centi hosszú gyufák. Túlnyomórészt reklámtermékeket gyártunk, s ezeket nyugat-európai, amerikai cégek, étter-

mek, szállodák, autógyárak veszik. Amerika a fő piac, de Ausztráliába is szállítanak túllunk reklámhordozókat. Itt Magyarországon elsősorban éttermek, szállodák kérnek termékeinkből, de ez a volumen a külföldiekhez képest nem jelentős.

– A szegedi gyárban évente mennyi gyufát készítenek és hányan?

– Pontosan tudom a mennyiséget, de nem kértem felhatalmazást arra, hogy ezt megmondjam, különben üzleti titok. A szegedi gyárban jelenleg százhatvanan készítenek gyufát, a dolgozók nagyobb része nő, többségük betanított munkás. Svéd ügyvezető igazgatója van a cégnek, de nálunk dolgozik egy magyar igazgató, aki szintén nő.

– Miért Gyufaipari Munkavállalók Szakszervezete a nevek és kihez tartoznak, milyen a felépítésük?

– Visszakérdezek, hogy mi más lehetne a nevünk, amikor az országban ilyen cég nincs, gyufakészítéssel egyedül mi foglalkozunk. Tagja vagyunk az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetei Szövetségének, ezen keresztül pedig a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének. A Gyufaipari Munkavállalók Szakszervezetét tulajdonképpen egy alapszervezetnek lehet tekinteni, amely nem nagy in-

tézmény, nyolcvankét tagja van. Az alapszervezetben belül három tagcsoport működik, választanak főbizalmikat, akik a szakszervezeti bizottság tagjai.

– A gyufaipari szakszervezet mit ad a dolgozóknak?

– Szakszervezetünk a munkáltatóval kollektív szerződést köt, s ebben a helyi vonatkozású rendszabályok, juttatások szerepelnek, s ezekről értelem szerűen a Munka Törvénykönyve nem rendelkezik. A kollektív szerződésünk egyetemes, különben üzleti titok. A szegedi gyárban jelenleg százhatvanan készítenek gyufát, a dolgozók nagyobb része nő, többségük betanított munkás. Svéd ügyvezető igazgatója van a cégnek, de nálunk dolgozik egy magyar igazgató, aki szintén nő.

– Mennyi az átlagkereset, s a dolgozók milyen juttatásokat kapnak, amelyeket a cég vezetésétől a szakszervezet úgy mond kiharcolt?

– Százezer forint fölött van a bruttó átlagkereset, s az utóbbi években a béremelések mértéke meghaladta az infláció szintjét. Ha egészségügyi problémáknak a dolgozóknak, akik étkezési hozzájárulást, munkaruhát kapnak a cégtől. A Balatonszabadin levő üdülőnkbe lehet jelentkezni, s akik akarnak, térítésért pihenhetnek. Vannak béren felüli juttatások. Pihenésre, kikapcsolódásra eddig a cég a jóléti keretből vett egyebek között színház- és sportbérletet, edzőtermekbe, uszodákba belé-

pőket, s ezeket igénybe lehetett venni. Ez az idén megváltozott úgy, hogy mindenki megveszi a belépőt, számlát hoz róla és bizonyos összeg keretéig, vagyis személyenként havonta körülbelül 1500 forint határig kifizeti neki. A cégnél törzsgárda jutalmat is adnak, ami manapság kuriózum. A nálunk eltöltött leghosszabb munkaviszonyért nettó több mint 130 ezer forintot, a legkevesebbet 13 ezer forintot kapnak a dolgozók. Akik nyugdíjba mennek, azoknak is fizetnek jutalmat. Ha valaki tíz évig itt dolgozott, akkor 65 ezer forint bruttót kap, de ez az eltöltött évek függvényében felmehet félmillió forintig. Tavaly is volt, aki ennyit kapott, mert negyvenöt évig itt dolgozott.

– Milyen a szakszervezeti élet?

– Két dolog nehezíti a munkánkat. Egyik az, hogy amennyiben a törvényben levő előírásokat a munkáltató megszegi, akkor annak betartását peres úton lehet érvényesíteni. Nevetéses, hogy amiket paragrafusokba foglaltak, azok betartásáért pert kell indítani, ami évekig is elhúzódhat. A másik gondunk az emberi, munkavállalói szolidaritás hiánya vagy ennek csekély mértéke, ami alatt azt értem, hogy amiket a szakszervezet kiharcol a munkavállalók részére, azokból azok is részesülnek, akik az

nyagi terheket nem vállalják fel, vagyis nem tagjai a szakszervezetnek, ezért tagdíjat nem fizetnek, de például a béremelésben, juttatásokban ők is részesülnek. Potyautasok.

***

Maradjunk egy momentumnál, nevezetesen a törzsgárda jutalomnál. Annak idején a dolgozók természetesen vették, hogy egy munkahelyen eltöltött öt, tíz, tizenöt vagy ennél is több év után borítékot kapnak, s a munkaadók ilyen módon – milyen jól jöttek akkor az ezresek – is kifejezik elismerésüket a hűségért. Most elküldik, utólag teszik kiérdemeltnek, szabadulnak tőlük, s legjobb esetben eléjük dobnak bánatpénzt vagy végkielégítést. Aztán ha elfogy, ugyan kit érdekel a sorsuk. Létezik viszont egy szegedi cég, ahol most is megbecsülik azokat, akik ragaszkodnak a munkahelyükhöz, s a gárda törzsét alkotják, ezért jutalmat kapnak. De furcsa ezt ma hallani, tapasztalni, pedig az lenne a normális, ha minél több cég figyelembe venné és alkalmazná. Azon is érdemes elgondolkozni, hogy a szegedi gyufagyárban tavaly nyugdíjba ment egy dolgozó, aki félmillió forint jutalmat kapott, mert negyvenöt évig hűséges volt a munkahelyéhez.

Tarnai László

KI A FELELŐS A KAPITALIZMUSÉRT?

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezzel az ígérettel lett Medgyessy Péter miniszterelnök. Az MSZP valóban belekezdett az osztogatásba, de nem hűbelebalázs módjára. A nagy tömeget jelentő nyugdíjasoknak és a hatalom szempontjából érdekes közalkalmazottaknak adott döntően. Tejesítette ígéretét, majd kamatostul visszavette a következő évben. Az MSZP-SZDSZ-kormány úgy vélte, hogy ez elég politikai háttérrel biztosít ahhoz, hogy a külföldi tőkének tett ígéreteit betartsa. Mit is ígért a külföldi tőkének? Folytatja a privatizációt, eladja a kórházakat, illetve az egészségügy jövedelmező részeit; eladja a még meglévő stratégiai vállalatokat, így a magasfeszültségű villamos vezetékeket, esetleg a paksi atomerőművet, a postát. A kórház-témában a Medgyessy-kormány lépett is, erőszakkal keresztülyomta a kórház-törvényt a parlamenten. Megkezdtek a postát megszabadítani a nem jövedelmező terhektől, mint például a kis falusi postahivatalok, és nagy infrastrukturális beruházással, mint a budapesti elosztóbázis, tették vonzóbbá a menyasszonyt.

A számításba hiba csúszott. Az európai gazdaság visszaesése, az éleledő verseny miatt az európai tőke elkezdett olyan helyekre vonulni, amelyek Magyarországnál kedvezőbbnek látszottak. Medgyessy megpróbálta az orosz és a kínai tőkét is becsalogatni, el is ment Moszkvába is, Pekingbe is. De mint sok minden más, ezt is felemásan tette. A moszkvai és a pekingi utakat nem követték politikai gesztusok, nem építettek ki olyan állami támogatott hátte-

colta a népszavazást, ami semmi jóval nem kecsegtetett a kormánynak. Medgyessy ráadásul nem váltotta be a külföldnek tett ígéretét: a munkabéke foszladozni kezdett, a privatizációt nem tudta folytatni. Az SZDSZ 2004 augusztusában megbuktatta a kormányfőt.

A parlamenti pártok eladták a magyar mezőgazdaságot

Az MDF 1990-94 között szétverte a magyar mezőgazdaság alapját jelentő szövetkezeteket. Elhítette a falu népével, hogy a kis- és középméretű egyéni gazdálkodásnak van jövője Magyarországon és az Európai Unióban. Pedig nem volt, s ezt Antall József miniszterelnök és az MDF vezérkara pontosan tudta, s az urak ma is tudják. Tudta, de nem mondta meg az embereknek. Ők pedig belelovalták magukat az egyéni vállalkozásba, kölcsönöket vettek fel, eladósodtak, hittek az ígéretekben, azaz a semmiben. A bankok természetesen adtak pénzt, mert a bankok akkoriban vetették meg lábukat Magyarországon, így eleinte mindent bevállaltak klientúrájuk kiépítésére. Az Antall-kormány elfogadta az átalakulási törvényt, amely nyomán a szövetkezetek tulajdonát nevesíteni kellett, a földet konkrét tulajdonos nevére írták, és kötelezték a szövetkezeteket, hogy új típusú vállalkozásokká alakuljanak át. Bevezette a kárpótlási törvényt, amely alapján az 1945 előtti tulajdonosok kárpótlását alapvetően földtulajdonnal oldották meg. A szövetkezetek halálát ez a két törvény idézte elő. A

vétve kapni magyar árut. Sikerült a magyar konkurenciát a saját piacán kiiktatni.

Az MSZP 1994-98 között nem védte meg a szövetkezeteket, nem szüntette meg a szövetkezeteket ellehetetlenítő törvényeket, pedig megtehetette volna, hiszen akkor többsége volt a parlamentben, mint se előtte, se utána senkinek. A kisparcellán gazdálkodó parasztnak ők sem merték a szemébe mondani, hogy rád nincs szükség, sem Magyarországon, sem az EU-ban. Sőt, hittegették az embereket, hogy az EU-ban lesz támogatás, lesz pénz, lesz minden.

Orbán és Medgyessy már a kitaposott úton mentek. Nem voltak képesek jobb pozíciókat kiharcolni számunkra az EU-ban (dereguláció, kvóták). De mindkettőnek lett volna lehetősége többet áldozni a mezőgazdaságra, jobban felkészíteni a parasztságot az EU-csatlakozás utáni helyzetre. A Munkáspárt nemegyszer követelte is ezt a kormánytól. Hiába!

Gyurcsány most eljártszotta a jó királyt, kérette magát, de rendezte a gazdák követeléseit. Látszott, hogy egyre rafináltabban használja a hatalom eszközeit: szembeállította a gazdákat a társadalom más rétegeivel, besározta a gazdákat, rendőrökkel fenyegetődzött, majd a végén szép csendesen fizetett. 2006 már nagyon közel van, nem érdemes ujjat húzni azokkal, akik alól hamarosan úgyszólván kicsúszik a talaj. A magyar mezőgazdaságot néhány nagy, részben multinacionális, részben magyar nagytőrség cég fogja jelenteni, jóval kisebb részben, mint korábban. A jövőben még ennél is kevesebb ember, család fog megélni a mezőgazdaságból.

Osztályharcmentes sziget

Szinte legendává vált az a tétel, hogy a multi az olcsó magyar munkaerő miatt jött hozzánk. Természetesen ennek is szerepe volt, de legalább ennyire fontos az a tény, hogy Magyarországon tizenöt évig szinte teljesen hiányzott az osztályharc. Az MDF-kormány 1990-94 között tökéletesen kielégítette a multinacionális tőke igényeit. A külföldi tőke hódításával szemben nem volt társadalmi ellenállás, a taxisblokádot és egy-két vasutasztrájkot leszámítva nem voltak szociális megmozdulások. Az Antall-kormány tökéletesen szétverte a szakszervezeti mozgalmat, politikailag szembeállította őket egymással, ezzel az osztályharc lehetőségét gyökerében fojtotta el. Amíg a külföldi tőke örült, az emberek egyre elégedetlenebbek lettek, és egyre többen emlegették a Kádár-rendszert, amelynek emléke még friss volt. Az MDF-kormány már nem volt képes kielégíteni a külföldi tőke igényeit anélkül, hogy az országon belül ez ne járt volna jelentős társadalmi robbanással. Az MDF-kormánynak mennie kellett.

Az MSZP-kormány 1994-98 között nem kevésbé tökéletes kiszolgáltója volt a külföldi tőkének. Korlátozták az osztályharcot is, ráadásul ra-

vaszabban, mint az MDF tette. A szakszervezeti vezetőket egész egyszerűen beültették az MSZP parlamenti frakciójába, megvették őket. Az emberek nem honorálták Horn Gyulánkat, hogy becsapta őket. A szocialisták nemcsak hogy nem hozták vissza a Kádár-rendszert, ezt sohasem hitték igazán, de bíztak abban, hogy a tőkés gazdaság nehézségeit segít enyhíteni s felkészíti az országot az olyan újabb megpróbáltatásokra, mint az EU-csatlakozás. Nem ez történt. Az MSZP-kormány belebukott.

A Fidesz 1998-2002 között nem hazudtolta meg önmagát. A multik kiharcolt jogait, az adókedvezményeket nem változtatta meg, sőt megtúrta, hogy az adókedvezményre már nem jogosult cégek egy egyszerű névcserevel újra minden jogot élvezzenek. A Fidesz legnagyobb ajándéka a külföldi tőkének azonban nem ez, hanem a munkatörvénykönyv módosítása volt. A Fidesz idején vált a magyar munkavállaló jogilag is teljesen kiszolgáltatottá. Az MSZP megígérte az embereknek, hogy megváltoztatják a munkatörvénykönyvet, ha hatalomra kerülnek. Nem változtatták meg!

A sokszor megfizetett adósság

1989-ben Magyarország adóssága a külfölddel szemben 20 milliárd dollár volt. Az államok ugyanúgy vesznek fel kölcsönöket, mint ahogyan az emberek is vesznek fel a bankban hitelt lakásépítésre, vállalkozásra vagy éppen nyaralásra. A bank egy adós esetében dönthet úgy, hogy holnapról nem tekint megbízhatónak, és arra kényszeríti, hogy fillérékért adjja el, mondjuk, a házát. Az államok esetében ugyanilyen politikai döntés kérdése, hogy mit tekintenek problémának és mit nem. A Nyugat a szocializmus utolsó éveiben úgy döntött, hogy a magyar államadósságot politikai zsarolásra használja fel. Ha nem fizetsz rögtön, akkor fogadd el a vállalkozási törvényt, változtasd meg a nyugdíjtörvényt. Majd amikor már ez sem volt elég, kijelentették, hogy ez a húszmilliárd olyan súlyos probléma, amihez a szocializmust meg kell dönteni. Hogy mennyire igaz ez, mutatja az a tény, hogy ma Magyarország bruttó adóssága legalább 27 milliárd dollár, amihez hozzá kell számítani a Magyarországon lévő mintegy negyvenmilliárd dollárnyi külföldi befektetést. A szakemberek a külföldi adósság részének tekintik a multik hazai befektetéseit, hiszen azok után jövedelmet visznek el tőlünk, és az alapbefektetés is az övék. Ma azonban a politikai szándék nem az, hogy megfojtsák az országot, ezért senki sem csinál ügyet a magyar adósságból.

Ugyanakkor ez az engedékenység a magyar vállalatokkal szemben nincs meg. Naponta megéljük, hogy óriás, nagy nevű, nagy múltú cégek mennek tönkre egyik napról a másikra, mivel a bankok megvonják tőlük a bizalmat. Úgy játszanak velünk, mint macska az egérrel. Visszatérve a külföldi adósság kérdéséhez, az Antall-kor-

mány előtt több lehetőség állt. Mondhatta volna, hogy nem fizetem vissza az adósságot, mert már azt megelőzően a kamatokban visszaadtam. Megtehettem volna, mert a Nyugatnak ekkor nagyon fontos volt a politikai rendszerváltás, s ezért sokkal nagyobb anyagi áldozatokra is képes lett volna. Az Antall-kormány nem mert nemet mondani a külföldi tőkének. A magyar nemzeti érdekek szempontjából a legrosszabb megoldást választotta. Vállalta az adósság fizetését, és erre a célra fordította a privatizációból származó jövedelmet. Magyarán: a magyar kormány például eladta a feldolgozóipart a Nyugatnak, majd a Nyugat által fizetett pénzt kamatfizetés címén visszazárta a Nyugatnak.

Ugyanezt tette a Horn-kormány is, az óriási privatizációs bevételt nem a magyar gazdaságra, nem oktatási beruházásokra, nem a kutatás-fejlesztés céljaira, hanem az adósság visszafizetésére fordította.

Az egészségügy, az oktatás kiszolgáltatása

A Horn-kormány hozzányúlt ahhoz is, amihez az MDF nem mert, s amihez a nyugat-európai kormányok is nagyon óvatossággal nyúlnak hozzá. Meghirdette a nyugdíjreformot. A nyugdíjkorhatárt megemelte, a nőknél 55 évről 62 évre, a férfiaknál 60 évről 62 évre. Egyidejűleg megszüntette a nyugdíj-rendszer állami voltát. Ezzel megszűnt az a garancia és biztonság is, amit az állami jelleg jelentett. Ezzel nem egyszerűen a szocialista rendszer egy pillérét ingatták meg, hanem a vadkapitalizmus viszonyai között még inkább kiszolgáltatottá tette az embereket a tőkével szemben.

Ugyancsak az MSZP-kormány nevéhez fűződik a Bokros-csomag, azaz a szociális kiadások jelentős korlátozása, az iskola- és óvodabezárások elindítása. Mindez annak jegyében, hogy csökkenjenek az állam kiadásai. Soha senkinek nem jut eszébe az állam kiadásait úgy csökkenteni, hogy ne a jóléti kiadásokat nyirbálja meg.

Az Orbán-kormány egy új tőkés réteget hozott a politikába. Azt a fiatalabb vállalkozói kört, amely nem lehetett ott az egykori állami vagyon privatizációjánál, mint az MSZP körei, de nem volt a hatalom közelében akkor sem, amikor az MDF döntött a vagyonról. Az új tőkés körök jelentős része a rendszerváltás utáni lehetőségeket használta ki, a törvényeséget kikiáltott rablást csakúgy, mint a tiltott, de tudomásul vett feketegazdaságot, a „mindent szabad, amit nem tiltanak” elv alkalmazását. Ez a kör adta az Orbán-kormány legtasztabb tulajdonságait: a törtétezt, a mások lekezelését, pökhendi magatartását.

Az Orbán-kormány azonban felismert valamit. Csak akkor lesz módja saját köreinek gazdagodását biztosítani, ha a multinacionális tőkének megadja, ami „neki jár”, de juttat valamit a társadalom széles rétegeinek is. Az Orbán-kormány elindított egy lakástámogatási rendszert, amely vitathatatlanul a tehetősebb rétegek számára je-

lentett előnyöket, de párhuzamosan támogatta a szociális bérlakás-építkezést, amely egyetlen érdemi lehetőség ahhoz, hogy a legszegényebbek lakáshoz jussanak.

Meghirdette a kórházak privatizációját, de alapvetően szakmai befektetők útján és körbehatárolt módon. Ugyanakkor nem engedte, hogy az egészségügyet teljesen a piaci viszonyok határozzák meg.

Az Orbán-kormány az adó-rendszert a középosztály gyarapodására változtatta meg, de lényegesen felemelte a minimálbért, erőszakkal, kétszer is. Ezzel messze nem kárpótolta a rendszerváltás veszteséit, de adott az embereknek. Igaz, ez növelte a magyar vállalkozók kiadásait, de a magyar textil-, bőr- és ruházati ipart nem ez tette tönkre, hanem az élő munkát sújtó igen magas adók, járulékok, és a kormányzati politika, amely ráengedte a multikat a magyar gazdaságra anélkül, hogy segítséget adott volna a magyar vállalatoknak. A béreket emelni kell, a versenyképesség megtartásának nem az éhberért dolgozás a járható útja. Az egyik útja az, amit a Munkáspárt tett, amikor a minimálbér adómentességéért harcolt.

Nem érte meg a rendszerváltás

A tőkés rendszerváltás bűn volt a magyar társadalom nagyrésztével szemben. A rendszerváltás nyertese a külföldi tőke, a magyar nagytőke, a mindenkori kormány közelében élő állami hivatalnok réteg, a vezető értelmiség. Vesztese a magyar emberek túlnyomó többsége.

A magyar gazdaság a rendszerváltás következtében olyan veszteségeket szenvedett el, amelyek csak a második világháborús veszteségeinkhez mérhetőek. Eltűnt több mint egymillió munkahely, ezzel csökkent az állami adóbevételek, veszélybe került a nyugdíjellátás. Túlsúlyba került a külföldi tőke aránya, amely növeli az ország függőségét, kiszolgáltatott helyzetét. A magyar mezőgazdaság ellehetetlenült, jelentéktelenné vált, eltartóképessége a minimumra csökkent. A társadalom kettészakadt gazdagokra és szegényekre, s ez a tendencia erősödik. Hárommillió ember él létminimum alatt. Az egészségügy romokban hever.

* * *

A magyar kapitalizmus a rendszerváltás utáni kormányok közös műve. Van azonban, amit egyetlen kormány sem tett meg. Egyetlen kormány sem dolgozott ki átfogó társadalmi programot a szegénység leküzdésére. Egyetlen kormány sem vette fel a harcot komolyan és következetesen a korrupcióval szemben. Egyetlen kormány sem tett semmit a magyar mezőgazdaság megvívására. Egyetlen kormány sem csökkentette a parlamenti képviselők és az állami bürokrácia létszámát, sőt mindegyik növelte az utóbbit.

Karacs Lajosné

Munkáspárti tüntetés a kórház-privatizáció ellen 2003-ban

ret, mint amilyennel a német vállalatok ezeken a piacokon sikeresen törnek előre. Külföldi beruházások nem lévén, a kormány jelentős adóbevételről esett el. Ezt egy módon tudta ellensúlyozni: a lakosság megsarcolásával. A Medgyessy-kormány idején olyan magasra emelték az általános forgalmi adót, amihez hasonló az egész EU-ban nincs, és még azt is el akarták velünk hitetni, hogy ez az EU előírása. A kormányzást egyre inkább üres ígéretekkel tartották fent, ami egyre több társadalmi elégedetlenség forrása lett.

A kórházügyben az MSZP-kormány súlyos vereséget szenvedett. Magát a törvényt az Alkotmánybíróság 2003 végén érvénytelenítette, 2004 tavaszán a Munkáspárt pedig kihar-

propaganda ezt tetézte azzal, hogy elhítette az emberekkel: a szövetkezet eleve veszteséges, eleve rossz, eleve nem európai és persze kommunista maradvány. A valóság ellenben az volt, hogy 1989 előtt a magyar mezőgazdaság Európa öt legjobb mezőgazdasága közé tartozott, és mint ilyen, komoly konkurenciát jelentett a német, francia, spanyol, olasz gazdáknak. Voltak veszteséges szövetkezetek, de voltak szép számmal nemzetközi nivójú vállalatok is. És mindenki tudja, hogy a szövetkezetet egy sor szociális kérdést oldott meg vidéken, amit senki és semmi nem pótolhat a későbbiekben. A vidék szegénységének ez is az egyik oka. S hogy ez mennyire igaz, körbe kell nézni az áruházakban, mindenütt import termék, el-

Budapesti tavasz, friss erőkkel

Még ugyan majdnem egy esztendő van hátra az országgyűlési választásokig, de a kampány, a felkészülés már megkezdődött. Sőt, a jobboldal már bizonyos értelemben az erősítésnél tart: megvédi az egyházat, támogatja a gazdákat a demonstrációban és így tovább. A kormány pedig előrehozta a 13. havi nyugdíj esedékes részét, s Fészekrakó programmal nyit az ifjúság irányába... S még nem is szoltunk a szabadságharc kezdetének ünnepén elhangzottokról!

De mit tesznek a Munkáspárt fővárosi tagjai a választási felkészülés érdekében? Erről beszélgettünk Kajli Bélával, a párt budapesti elnökének helyettesével.

Már csak hat jelölt kell

– Jólesően mondhatom, bizonyos értelemben előre vagyunk a munkában – nyilatkozta Kajli Béla. – Még csak március közepénél tartunk, de máris huszonhat nevet, személyt, jelöltet fogadtak el taggyűléseinken a pártszervezetekben országgyűlési képviselőnek. Az a budapesti elnökség eltökélte szándéka, hogy a főváros mind a 32 választókerületében állítsunk jelöltek, s így már csupán hatról kell gondoskodnunk.

– A párt olyan futóhoz hasonlít, amelyik a versenyen kiválóan veszi az akadályokat, jól erősít a finisben, és a „célszalagot” mégis más szakítja át...

– Minden hasonlat sántít, ez is! Mi teljesítjük a célt: mindent elkövetünk a párt sikeréért, még ha eddig nem is jutottunk parlamenti székhez! Jelölteink ott vannak a közéletben, róluk véleményt formálnak az emberek. Olyannyira, hogy a múlt alkalmával, a jobboldali kormány leváltandó, majd kétszáz ezer szavazatot biztosítottunk az MSZP-nek. Más kérdés, miként viszonyozták ezt... De a társadalomban jelen vagyunk, a Munkáspárttal számolni kell! Az emberek pedig tudják, mi fűződik a nevünkhöz, milyen nagy sorskérdésekben kérjük eddig is a véleményüket.

– Milyen az arány az új

és a már többször próbált jelöltek közt?

– A jelöltek több mint a fele indult már korábban is, s csaknem a fele újonnan került a listákra. Akik már indultak a mandátumért, nagy tapasztalatra tettek szert, ismerik a kampány minden buktatóját, lehetőségeit, az új embereknek pedig minden segítséget megadunk. A végső szót majd a választók mondják ki, de arról máris számot adhatok, hogy a párt budapesti elnöksége új ötletekkel és módszerekkel segíti a jelöltek az első fázistól a kampányvégéig.

– Milyen új módszerekre gondol?

– Például a kopogtatócédulák gyűjtésére. Nem fordulhat elő, hogy néhány ajánlás híján ne tudjunk jelöltet állítani. Az előző választásnál ez történt a Belső-Ferencvárosban. Százötven cédulán múltott, hogy az illető „nem állt meg”. Most mindenütt alaposan, körültekintően dolgoznak a pártszervezetek, az emberekkel úgy beszélgetnek, hogy ha késünk, ne adják máshová az ajánlásukat, mert biztosan megyünk érte.

– Elnökségünk határozott az úgynevezett „ezres listáról” is, ugyanis ezer kopogtatócédulát gyűjtene össze jelöltenként, hogy ha valamennyi nem állna meg a helyét, akkor is meglegyen a 750 darab. Továbbá akciócsoportokat hozunk létre, olyanokat, amelyek segítik a cédulák gyűjtését, ha esetleg

Kajli Béla

valahol kifulladnának az erők... Elhatároztuk azt is, ha valahol nincs jelöltünk, nincs rá vállalkozó, akkor a szomszédos kerületből, a budapesti „tartalék-ból” irányítunk át valakit.

– Még valamilyen szervezési újdonságról beszélhetünk?

– Új dolog például, hogy a kerületi elnökökkel kiscsoportokban, 5-6 résztvevővel beszéljük meg az esedékes dolgokat, ha úgy tetszik, tartjuk a titkári értekezletet. Hiszen hátrányt is jelent, ha a 22 kerületi titkár és a budapesti elnökség együtt üléseket. Nem jut elég idő a tartalmi részre, a legfontosabbak megvitatására. Különösen fontos lesz ez a választási kampány későbbi idején.

Megvan a tíz százalék

Újdonságként számít az is, hogy a közeljövőben a budapesti elnökség önálló napirendként tárgyalja a párthelyiségek műszaki, felszerelési állapotát. Mi több, a megemelkedett fenntartási költségek miatt az erősebb, anyagilag tehetősebb szervezetek segítik a gyengébbeket, akár úgy is, hogy kifizetik a villanyszámlát, bérleti díjat. Hiszen a helyiségeket meg kell tartani mindenképpen,

ez alapfeltétele annak, hogy legyen a tagságnak valahol otthona taggyűlések, megbeszélések, klubdelutánok céljaira.

– Nem kis gond a pártépítés, melyek az elképzelések e tekintetben?

– Jövőre vagy pontosabban jövő évig ezer új tagot kell felvennünk országos méretekben a KB határozata szerint. Budapest „kontingense” ebből kétszáz új munkáspárti ember. Örömmel jelenthetem, hogy a teljesítés eddig igen jó, az előírtaknak több mint tíz százalékánál tartunk. A huszonegy új párttag már régebb óta kötődött a Munkáspárthoz, jeles munkát végzett a többség a kórház-privatizáció elleni aláírásgyűjtésben, a különböző szervezési munkákban, amelyek egy-egy előadáshoz, demonstrációhoz, klubnaphoz kötődtek.

– Örvedetes, hogy olyan kerületben, mint a XVII., az elnök maga is fiatalember, Gilicze Attila, jól halad ez a munka. Kőbányán például az asszonyozalom segítette hozzá az új felvételekhez, a IX. kerületben, a Külső-Ferencvárosban a Baloldali Front fiataljai ígértek a pártépítést. De az elnökségünk is tervezi, hogy hamarosan összehívja az új párttagokat, megbeszéli velük helyzetüket, s miként lehet újabba kötődni a párttagoknak megnyerni. E célból bízza meg Kozák Andrást, hogy mérje fel a budapesti fiatalok helyzetét: melyek lehetnek a meggyőzés módszerei, mi az, ami érdekli őket, hogyan kerülhet közelebb hozzájuk a Munkáspárt?

Teljesíthető igények ezek, s az eredmények éppen azt mutatják: a tennivalók, a nehézségek újítják meg a párt erőt, hogy azok eredményekben gazdagodjanak.

S nem csak Budapesten, s nem csak az idei tavaszon.

Mártonfy Mihály

A TŐKE ELNYOMJA A SZABADSÁGOT

A Munkáspárt Komárom-Esztergom megyei elnöksége március 18-án Tatabányán emlékezett meg a város felszabadulásának 60. évfordulójáról, és egyben a Tanácsköztársaság ünnepéről.

„Szakítunk a régi hagyománytal, a felszabadulási ünnepet nem a város megszokott emlékművénél tartjuk – mondotta beszédében Tóth István megyei elnök. – A hivatalos emlékművek politikailag kiürültek számunkra. Új helyet kell találnunk.” A választás a Szabadság lángja címmel a köztéri emlékműre esett. A teret sokáig a szabadságot jelképező emlékmű uralta. A rendszerváltás után egy nagy bank épült oda, ami teljesen átalakította a tér képét. „A tőke elnyomja a szabadságot!” – hangsúlyozta ünnepi beszédében Tóth István – képletesen is, valóságosan is.”

***

A felszabadulási ünnepség előtt a megyei elnökség áttekintette a párt választási felkészülését, a megyei szervezeti pénzügyi feladatait. Szűcs István megyei pénzügyi felelős elmondta, hogy az átlagtagdíj 160 forintról 210 forintra emelkedett. Az eredménnyel nem elégedettek, mivel ha a mai átlagtagdíjat

Tóth István

tízni a tagdíjkérdést. Ezentúl minden párttagnak hivatalosan igazolnia kell, hogy mekkora jövedelemmel rendelkezik, és ennek alapján alakítják ki a tagdíj-fizetési besorolást. Az elnökség felszólította a párt önkormányzati képviselőit, hogy 2002-ig visszamenőleg fizessék ki a tíz százalékos hozzájárulást. A megyei vezetés megállapította, hogy a pénzügyi eredményesen folyik. A helyszínen négyen is jelentkeztek az Ezres Klubba. A rendezvényen részt vett Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke is. A megyei elnökség a megye támogatásáról biztosította a Központi Bizottság március 12-éi döntéseit.

– Munkatársunktól

Szabad pártnap Szobon és Vácon

„Szabad pártnapként” nyitotta meg a március 19-éi találkozót és köszöntötte a jelenlévőket Nagy Sándor területi elnök. Bemutatta a párttagságnak Major Lászlót, az 1-es választókerület (Szob) és Kaldenecker Gézát, a 2-es választókerület (Vác) országgyűlési képviselőjelöltjét.

Az összejövetelen köszöntötték Giber Jánost 80. születésnapja alkalmából. A jelen lévő megyei elnök átadta Thürmer Gyulának, a Munkáspárt elnökének köszöntőlevelét több évtizedes mozgalmi munkájáért.

A területi elnök tájékoztatta a jelenlévőket a párttagság helyzetéről. Kiemelte, hogy olyan párttagokra van szükség, akik szilárdan kiállnak a Munkáspárt és annak politikája mellett. Fontosnak tartotta a folyamatos kapcsolatot a párttagsággal és a tervszerű pártépítési munkát. Azzal zárta beszédét: stabil, szervezett pártot szeretne és azért fog dolgozni.

Ezek után szót kapott a megyei elnök, aki a pártépítés fontosságáról, a 2006-os országgyűlési választásokra való felkészülésről, ezen belül az anyagi alap megteremtéséről beszélt. Részletes tájékoztatást adott a március 12-én megtartott központi bizottsági ülésről, annak

Mendel Lajos

hangulatáról és a hozott döntésekről.

A hozzászólások során felvetették, hogy szorgalmazni, javasolni kellene a három százalékos bejutási küszöböt az országgyűlési választásokon induló pártoknak.

Többen felvetették, hogy miért nem előbb lépett a Vajnai-ügyben. Érdeklődtek, hogy mit kíván tenni jelen helyzetben az országos vezetés.

Tájékoztatót kaptak, hogy a folyamatos szervezőmunka mellett a konkrét tennivalókról is dönt a Központi Bizottság.

Viski Márton Szokolyáról bejelentette, hogy az utóbbi időszakban két fiatal vettek fel a párttagok sorába, ami azt jelenti, hogy van érdeklődés a párt iránt a fiatalok részéről is.

A jelen lévő párttagság egyetértett abban, hogy nehéz időszak elé nézünk, de folytatni kell a munkát.

M. L.

Emlékezzünk a felszabadulásra!

Cikksorozatunkkal (amelynek most olvashatják utolsó részét) kísérletet tettünk arra, hogy felvázoljuk azt a pályát, melyet a nagyhatalmak tettek meg az első világháborút követő békeszerződések től a második világháború befejezéséig. Ezzel kívánunk bemutatni a két nagy világégés közötti logikai összefüggéseket és emlékeztünk hazánk és a világ fasizmus alóli felszabadulásának hatvanadik évfordulójára.

A második világháború

Két évtized telt el az első világháború befejezése óta, s 1939. szeptember 1-jén ismét szembekerültek egymással a régi ellenfelek. Aki 1918-ban győzött, tartani akarta a hadizsákmányt, aki veszített, visszaszerezni igyekezett a rablott holmit, sőt megtoldani is szeretete volna azt.

1939. szeptember 1-jén a németek megtámadták Lengyelországot, Anglia, Franciaország pedig hadüzenettel válaszolt az agresszióra. A náci előfőlnye a lengyelekkel szemben olyan nagy volt, hogy a hősi helytállás ellenére Varsó három hét alatt kapitulált. Ezt egy rövid csend követte, melyet „fürsda háborúnak” neveztek („se háború, se béke”). Az egymással farkasszemet néző felek abban bíztak, hogy összefoghatnak egy közös, szovjetellenes kalandban. A kiegyezés elmaradt. A fegyverszend után a németek 1940-ben lerohanták Dániát, Norvégiát, májusban Belgiumra, Hollandiára került sor, majd Franciaország lett a támadás célpontja. A francia uralkodó osztály jobban félt saját tömegeitől, mint a náciaktól, ezért a németek már június 14-én elfoglalták Párizst. Hitler diadalittasan vonult végig a Champs-Elysees-n. 1940 júniusában a franciák a compiegne-i erdőben ugyanabban a vasúti kocsiban írták alá a fegyverszünetet, mint 1918 novemberében. Csak a szerepek változtak. Egy „bravúros” villámháború során Európa nyugati része a teutonok csizmája alá került.

A német vezérkarban vita volt: Anglia vagy a Szovjetunió kerüljön-e „terítékre”? Hitler átmenetileg elvetette a szigetország elleni inváziót, de állandó légitámadásokkal puhította a briteket. Am tartva attól, hogy az angolszások partra szállva a Balkánon, keletről támadják hátba a németeket s megzavarhatják Szovjetunió elleni felvonulásukat, arra készítette Hitler, hogy elfoglalja a Balkánt.

1941 áprilisában rátörtek Jugoszláviára, majd Görögországra, és az olaszokkal osztozva bekebelezték a déli országokat. Ennek a hadműveletnek magyar vonatkozásai is voltak, amennyiben Bárdossy László a jugoszlávok megtámadásával belépett hazánkat a második világháborúba (1941. április 11.).

Miután Hitler igája alatt tudhatta Európa nagy részét, elérkezettnek látta az időt, hogy megvalósítsa szovjetellenes ábrándjait (Barbarossa-terv). Az eddig villámháborúval érvényesülő németek három hónapot szántak a szocialista ország legyőzésére. 1941. június 22-én megindult a leküzdhetetlennek mitizált német gőzhengeter. A még felkészületlen Vörös Hadsereg aktív védelemmel igyekezett lassítani az ellenség előrenyomulását, és 1941 telén Moszkva alatt sikerült 400 kilométerre visszavetnie a német erőket. Nagy morális hatása

volt a verhetlenségükről szóló legenda csodójának.

A passzív USA a japánok Pearl Harbour-i támadása után katonai akcióba kezdett a Felkelő Nap országa ellen, ugyanakkor Észak-Afrikában az angolok sivatagi háborút folytattak a német-olasz erők kiszorítására.

Magyarország nem maradhatott ki a szovjetellenes háborúból. Ez egyenértékű lett volna a revíziós politikáról való lemondással. A honvédek 1941. június 27-én indultak kelet felé, 1942 áprilisában pedig Kállay kiküldte a Donhoz a 2. hadsereget, mely 1943 januárjában megsemmisítő vereséget szenvedett. A Sztálingrádnál bekerített német egységek 1943. február 2-án letették a fegyvert. Ez fordulatot hozott a második világháború történetében. 1943 nyarán a németek Kurszk alatt még kikényszerítették egy nagy tankcsatát, de kudarcuk után már csak „rugalmas elszakadásra” teltt erejükből.

Másutt is felgyorsultak az események. Japán és Észak-Afrika térségében fokozatosan felülkerekedtek az angolszások is. Partra szálltak Szicília-ban, s megindultak a csizma északi részei felé. Mussolini megbukott, az olaszok fegyverszüneti megállapodást kötöttek.

1944. június 6-án az angol-amerikai erők Normandia földjére léptek. A második front megnyitását a nyugati szövetségesek halogatták, hogy a németek és oroszok felemészítsék egymást, s egyedül takarítsák be a háború termését. Az 1944-es esztendő azonban nem az angolszások elképzelései szerint alakult. A Szovjetunió felszabadította önmagát, majd sorra kapituláltak Hitler egykori szövetségesei (Finnország, Románia, Bulgária). A németek harapófogóba kerültek, és mind keleten, mind nyugaton pozícióik feladására kényszerültek. A Vörös Hadsereg Berlin felé tört, az angolszások március közepére elfoglalták a Rajna teljes balpartját. Nagy versenyfutásba kezdtek a szövetségesek: ki jut el előbb Berlinbe? Ennek nem lebecsülendő katonai és morális jelentősége volt. 1945. május 2-án a szovjet támadók bekebelezték a német fővárost. Látna a helyzet reménytelenségét, Hitler és Goebbels öngyilkosságot követett el. Nem akartak tanúi lenni birodalmuk teljes összeomlásának, s el kívánták kerülni a szövetséges hatalmak bíróságai előtti felelősségre vonást.

Hegedűs Sándor

Amikor deket harangoznak, népkonyhára mennek

Az országban sok hajléktalan átmeneti szállón, éjjeli menedékhelyen húzódik meg, ahol vagy egész nap ott lehet, vagy kap egy takarót, s fölmászhat valamelyik emeletes ágyra, ahol biztonságban van. Arra voltunk kíváncsiak, hogy ezek az emberek Szegeden hol esznek, ezért ellátogattunk az Algyői úton lévő Nappali Melegedő Népkonyhára, amelyet az önkormányzathoz tartozó Humán Szolgáltató Központ működtet és felügyel mint gazdasági koordináló szerv.

A villamos végállomásán megkérdeztem egy idős férfit, hogy a népkonyha merre található, mire intett, oda megy, de hozzáfűzte, korán van még, mert délben kezdik osztani az ebédet. Benyitottam a régi épület ajtájan, s egy fehérköpenyes nő eligazított, hogy Stelczer Jenőné, a Nappali Melegedő és Népkonyha vezetőjét a felső szinten találom. Mielőtt lépcsőzni kezdtem volna, körülnéztem a lenti nagyteremben, s elszomorítottak a búskomor szemek. A fenti irodában leülünk beszélgetni az intézmény vezetőjével, Piroskával, akitől egyebek között megtudtam, hogy jelenleg az önkormányzaté az épület, amely valamikor pártház volt, aztán szociális otthonként működött, s 1992 óta népkonyha. Tulajdonképpen a nappali melegedő és a népkonyha két intézmény, más-más feladataik vannak egy épületben.

– *Hogyan működik a népkonyha?*

– Helyben fogyasztással napi egy tányér meleg ételt adunk azoknak a szociálisan rászoruló embereknek, akik máshol nem kapnak enni. A városban ugyanis vannak például idősek klubjai, ahol adnak ebédet a jövedelemtől függően térítésért. A népkonyhánk teljesen ingyenes, naponta százötven embernek tudunk ebédet adni. Százharmincötven főtt ételt kapnak, s ha ez elfogy, akkor tizenöt adag konzervet, kenyeret osztunk szét a várakozók között. Az ebédet az egyik szegedi gyermekotthon konyhája készíti,

amiért a Humán Szolgáltató Központ fizet, s az autója elhossa az ételt nekünk. A konyhán döntik el, hogy mi a menü. Gyakran van főzelék pörkölt, tokány feltéttel, aztán kapnak rántott húst, fasírtot, töltött csirkecombot is. Délben kezdjük az ebédosztást, s kettőig eltart.

– *Milyen feltételei vannak az itteni étkezésnek?*

– Egyetlen kérésünk, hogy hozzanak fél évnél nem régebbi tudósziúról eredményt. Semmi másnak nem nézünk utána, tehát a jövedelmet, rászorultságot sem vizsgáljuk.

– *Mit nyújt a nappali melegedő?*

– Elsősorban a hajléktalannak ad lehetőséget a napi tisztálkodásra, mosásra, televíziózásra, rádióhallgatásra, napilapok olvasására, s könyvtár is rendelkezésükre áll. Ötvenen férnek el reggel 7-től 11-ig és délután 3-tól este 19-ig. Közben történik a takarítás, szellőztetés és az ebédeltetés. Az egészségügyi minisztérium pályázatának elnyerése után lehetőségünk lesz a nappali melegedőben tartózkodók reggeliztetésére is. Novembertől nyolcvanöt-kilencven embernek minden nap adunk forró citromos teát vagy felvágottat, kolbászt, máskor szalonát, amiket a boltban veszünk meg.

– *Hányan dolgoznak a melegedőben, a népkonyhán?*

– Öt gondozó, kisegítő és szociális munkás dolgozik itt. Az utcai szociális munkások figyelemmel kísérik az utcán levő hajléktalant, s ha szükség-

es mentőt, orvost hívnak. A szociális munkások egyebek között segítenek az iratok pótlásában, segélykérelmek elkészítésében, a munkahelyek keresésében.

– *Az emeleten levő iroda és könyvtár mellett miket tárolnak a raktárban?*

– Ott helyezük el a különböző cégektől, magánszemélyektől kapott kabátokat, pulóvereket, nadrágokat, cipőket és odaadjuk a rászorulóknak.

***

Ajtai Mónika 31 éves, az Indóház téren levő Éjjeli Menedékhely és Átmeneti Szállón lakik. A szegedi fonalfeldolgozóban dolgozott, de idegbántalmi miatt rokkantnyugdíjas lett.

– *Mióta ebédel a népkonyhán?*

– Négy éve járok ide. Ízlik, amit adnak, mindent megeszek, nem vagyok válogatós. Szeretem a főzeléket, kelkáposztát, sárgaborsót, lencsét. Aztán kapok rá húst is, pörköltet, tokányt, de azt is szeretem, ha túrkortyást tesznek rá. Sokszor rántott húst, töltött csirkecombot raknak a tányéromra, krumpilipürével. Jól lakom vele, másnap délig nem kell semmi.

– *Ebéd után mit csinál?*

– Itt maradok. Újságot olvasok, tévézek, rádiózok, aztán estefelé hazamegyek a szállásomra, ahol a szobatársnőimmel jókat beszélgetünk.

Braun Tibor hajléktalan a Bajai úton levő menedékhelyen alszik.

– *Mióta?*

– Régen. A Volánnál gépközlekedőként dolgoztam, de betegségem miatt ötven százalékos munkaképesség-csökkenésemre kapok járadékot. Kevés pénzt adnak, úgyhogy régóta ide járok ebédelni. Ízlik, jól főznek, elsősorban a főzelékeket szeretem.

Tarnai

BARANYI FERENC

József Attila-díjas író, költő, az Ezredvég folyóirat állandó szerzője, a Vasas–Ezredvég estek szervezője, házigazdája, lapunk vendégszerzője a március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából két rangos állami kitüntetést vehetett át: A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét és Nádasy Kálmán-díjat. Gratulálunk!

A PÉNZ FILOZÓFIÁJA

Georg Simmel (1858–1918) német filozófus, szociológus, az úgynevezett mikroszociológia megalapítója, a szociológiát a társadalomtudományok alapjává igyekezett tenni – több mint 25 könyvet és többszáz szociológiai, szociálpszichológiai, filozófiai, szociálpolitikai stb. tanulmányt publikált. Az egyetemes lexikonok kedvelt társadalomtudósa, de a Világirodalmi Lexikon is hatalmas, háromhasábos szócikket szentelt – többek között – irodalmi jelentőségére is. 1884-től 1914-ig filozófiát tanított a Berlieni Egyetemen (kiváló tanítványai között ott láttuk Lukács Györgyöt és Balázs Bélát is), és már 1890-ben megjelentette A társadalmi különbözőségről, majd 1892-ben a Bevezetés az erkölcsről szóló tudományba című könyvét.

A pénz filozófiája (1900) című munkájában „rámutatott a pénznek a gazdaságban játszott szerepére, arra hogy a pénz konkretizálja a társadalmi tevékenységet, s elszemélyteleníti (absztrakttá teszi) az egyéni és a társadalmi kapcsolatokat”. (Britannica Hungarica 16., 348. oldal.) Azt tartotta, hogy „a megismerés az ember alkalmazkodása a környezethez; a kijelentések igazságát a használhatóságuk határozza meg... az etikát is pszichológiai és szociológiai alapokra kell helyezni, és leíró moráltudományra fejleszteni... a megismerést a megismerő szubjektum alkotói teljesítményeként fogta fel... a szociológiai önállóságának megteremtésére, illetve feladatának és tárgyköreinek meghatározására

terekedett, a csoportszemlélet egyik kezdeményezője volt. A szociológia feladatát a társadalmi interakciók tiszta formáinak vizsgálatában látta. E nézőpontból elemezte a pénzgazdaság hatását a személyiségre és az emberi kapcsolatokra; a nagyvárosi élet, az alá- és fölérendeltség; a hatalom és az engedelmesség stb. jelenségeit.” (Magyar Nagylexikon, 16. kötet 79–80. oldal.)

„A mából nézve utólrétegzés len erénye a filozófiai, történelmi, pszichológiai, szociológiai, közgazdaságtani, szemiotikai stb. szempontok magától érteendő összefüggése a kifejezésben – írja a fülszöveg –, ami jelenleg csak részletesen, vereztes interdisciplinális törekvésekben valósul meg. A szocio-

lógia valamennyi fontos ágának alapvetése megtalálható benne, a rétegződés-elméletől a kultúra- és tudományszociológiáig. Simmel legjelentősebb szociológiai művéről van szó.

Az előszót követően az analitikus rész (a könyv első fele) három fejezetben tárgyalja az Érték és pénz, A pénz szubsztancia-értéke, valamint A pénz a célok sorában, kilenc, arányosan három-három alfejezet 332 oldalnyi tartalmiságát. A szintetikus rész ugyancsak három fejezetből áll, s bennük ugyancsak három-három alfejezet foglalkozik Georg Simmel rendkívül érdekes felvetéseivel, amelyek némelyike a marxi értéktöbblet elmélet teóriáját „vallja”. (A személyes teljesítmény és a pénzbeli egyenérték közötti értékkülönbség.)

A könyv az Oktatási Minisztérium támogatásával, a Felsőoktatási Pályázatok Irodája által lebonyolított Felsőoktatási Tankönyv- és Szakkönyvtámogatási Pályázat keretében jelent meg. (Osiris Kiadó, Budapest, 2004. 650 oldal, 4200 Ft.) Frideczky Frigyes

Egy kis édes-történet

Ki hinné, hogy a kakaóbab immáron ötszáz éves múltnak örvend Kolumbusznak köszönhetően. Kezdetben a spanyolok őrizték a nagy titkot, mígnem a XVII. század első felében Európa-szerte elterjedt a csokoládékészítés, ezen belül hazánkban 1735 körül. Cukrászok részére 1859-től engedélyezik a gyártását. A középkortól datálódó mézeskalács-készítés eleinte önálló „iparág” számított. A fagyalkészítés receptje ugyan már a XVII. század óta szintén ismert, ám igazán közismertté és közkedvelté csak a XIX. század elején vált. A karácsonykor nálunk közkedvelt szezonális édesipari termék, a szaloncukor nem is olyan régen, csupán a 30-as években terjedt el.

(V)egyem vagy ne (v)egyem?

Magyarországon manapság átlagosan 400 gramm körül fogyasztunk naponta szénhidrátot, a cukor ennek mintegy negyedrészt teszi ki, s ez nemzetközi összehasonlításban magasnak tekinthető. Éppen ezért a diétetikus szakemberek – mint az élet minden területén – ez esetben is a mértékletességre helyezik a hangsúlyt. Erre utal, hogy a cukrászmesterség a 15–17. század között a gyógyszerészet szerves részét jelentette. Mindazonáltal olyan hírességeink, mint például Zsigmond király már 1419-ben, Mátyás király pedig 1476-ban neves alkalmakkor felismerte az édes-ségek vendégcsalogató hatásait.

Dávid és Góliát...

Amikor szupermarketekben vagy aluljárók sütődéiben vásárolunk, meg sem fordul a fejünkben, hogy milyen hosszú út vezetett az egykori cukorművészekől – később tucukrászoktól – a Gerbeaud-féle első közepe méretű „üzemig”, illetve a XXI. századot uraló multinacionális vállalatokig.

Amikor az ipari méretekben előállított hús-véti figurális csokoládék között válogatunk, már régen feledésbe merült, hogy a rómaiak egykoron Adonis ünnepén a finom búzalisztból, ánizsból, mézből, olajból szintén állati alakokat formáztak. Csak hogy csokoládé helyett ezen alapanyagokból akkor még mézeskalácsfélekét sütöttek. A nagytöke és a kisvállalkozó cukrász piaci küzdelme

azonban a kezdetektől napjainkig fennmaradt...

Nosztalgia & parti...

„Tejkaramella. Signorina Bella, te elragadó” – forgott a sláger néhány évtizeddel ezelőtt. Alkalmakra márpedig szükségünk van ebben a globalizációs, atomizált, netes és mobilos világunkban is. Némi bizakodásra adhat okot, hogy a kávéházak ismét kezdenek divatba jönni, egy-egy gyermekzsúr megrendezése is szóba kerülhet ismét a kakaó, a csokis kalács-kuglóf, télvíz idején a befőzött gyümölcsök, farsang alkalmával a fánk, moziban ücsörögve a ropogós pereg, nyári hőség esetére a fagyalt és a hideg gyümölcsleves, kedves céges ajándéknak a marcipán-figura. Gyomorrontás esetére javallott a kompót, kedvesünknek ajándékba a mézes puszelli, karácsonyfára a szaloncukor, nemes ajándék gyanánt a konyakos meggy.

Munka mellé érdek-képviselő is dukál!

A cukrászat – más kézműves szakmákhoz hasonló módon –

kidolgozta saját iparrendtartását, amely előbb céh, később ipari társulat formájában öltött testet. Az egykori cukrász vándorkönyv – mint amolyan speciális munkakönyv – nyomán az 1884. évi XVII. Tc. értelmében voltaképpen mindmáig képesítéshez kötött, valamint iparhatóság által nyilvántartott szakma lett. Ennek letéteményeséül a Cukrász Ipartestület jelölték meg. Ezen érdekközösséget alkotó szerveződések

a társadalom életében a kezdetektől fogva kitüntetett szerepet töltötték be. Zsemlye Oszkár így ír róluk: „Lőcsén például a XVI–XVII. században egészen a XVIII. század elejéig külön védelmi bástyájuk volt az egyes céheknek, köztük a cukrászoknak is. Így volt ez a legtöbb erődített városban, s vérvizatar idején ott látnak a küzdők közt a sütőmestereket, mézeskalácsosokat, cukrászokat és molnárokat... A céhmesternél

tartották a lakomákat. El is nevezték őket a nagyszombati pékasszonyok lakomamestereknek.”

Megigéző hangulatok

Cukrászmestereinkre, dinasztiainkra méltán lehetünk büszkék. Magyarország idegenforgalmában bizonyára jelentős szerepet képvisel a gasztronómia és a cukrászat. A legtöbben talán Kugler Antal és Henriket, Augustus Eleket és Józsefet, Dobos C. Józsefet, Gerbeaud Emilt, Russwurm Vilmost, Hauer Rezsőt, Stüick Józsefet említenék név szerint.

Sokszor megfeledkezünk a vidékiekről, mint például Menzser János (Balassagyarmat), Trillhaas Gyula (Miskolc), Reinhardt József (Gyula) és hosszasan folytathatnánk.

A sors különös fintora, hogy éppen ilyen „édes életeket” sodort el igen nagy számban a háború(k) vihara... Azonban ma is érdemes meglátogatnunk néhány dinasztia leszármazottait vagy névhasználó letéteményeseit.

Hogy az élelmiszerbolt polcain tömegesen import édességek sorakoznak? Sajnos többek között ez lett a „sikeres” privatizációból. Ha megtehetjük, induljunk el egy (magyar) cukrászdába...

Gellért Andor Tamás

Száz éve született

József Attila

„A ferencvárosi mosónő fia immáron
a világirodalom óriása.
Születésnapja – április tizenegyedike –
évtizedek óta a magyar líra ünnepének számít.”

Közreadunk lapunkban két, 1942. május 3-án a Kerepesi Temetőben készült amatőr felvételt, amelyek József Attila újratemetése alkalmával készültek, s eddig valahol kallódtak. Az idő tájt már javában dúlt a második világháború és a tisztább fejekben nyilvánvalóvá vált a náci birodalom veresége, s vele együtt az egyre keményedő Horthy-rendszer is. De még senki nem sejtette, milyen katasztrófális lesz ez, s hogy mennyi kín és szenvedés éri még a magyar népet.

Ki ismer rá a korabeli fotókon szereplő – ma már bizonyosan igen idős vagy már el-

„...Ha eltemet, ki eltemet...”

hunyt – gyászolókra? Esetleg leszármazottak, jó ismerősek? Ki tudná a kor viszonyait munkásmozgalmi, netán irodalomtörténeti szempontból jobban tisztázni, bővíteni jelenünk és jövőnk érdekében? Hiszen ez a zseniális költő nemcsak jelen van velünk, de ő jövőnk is.

Ezt írta utolsó versében:

*Íme, hát megleltem hazámat,
a földet, ahol nevetem
hibátlanul írják fölémbem,
ha eltemet, ki eltemet.*

A tizenhárom körben álló gyászolóról annyit tudunk, hogy baloldali érzelmű munkások és értelmiségiek voltak, akiknek érdeme, hogy költőnk hamvai a Kerepesi temetőbe kerültek.

József Attilát korról korra mindig újra felfedezik. Sajnos gyakran arra érdemteleneke is kisajátítják. Például a *Magyar Nemzetben* rendszeresen publikáló *Kristóf Attila* írásainak kezdő és befejező mondataiban rendre visszatérnek nagy költőnk sorai: „Én nem tudom...”. Tudatosan használja, írt is erről, noha jól tudja, e gyönyörű sorokhoz sem morálisan, sem politikailag semmi

közé nincs, minthogy Kristóf – hogy egy másik nagy baloldali zseni költő, *Ady* szávaival szóljunk – nagyon is a Sebő pájtás társaságához szegődött, akik ettek és esznek Dózsa György húsából. (Ady: Dózsa György lakomáján.)

Emlékeztetőül idézzük József Attila szépséges sorait:

*Én nem tudom mi fenyeget
az estek csipkés árnyain;
mint romló halról a legyek
szétszállnak tőle álmain.*

*Én nem tudom mily dajkahang
cseng a szívemben csendesen:
nyugodj, hiszen csak este van
s mitől is félnél, kedvesem?*

Bizony, József Attila ösztöneiben hordozta a veszélyt, amely az éhező költőt többnyire jobbról fenyegette, a hűvéők és a Szapolyaiak felől.

Vajh' mit s hogyan írna manapság József Attila a rajtunk dúló rezsimről? A gátlatlan kizsákmányolásról?

R. T.

Emlékezzünk!

Egy parasztvezér

A boldog békeidők egyik legnagyobb parasztmozgalma Szántó Kovács János nevéhez fűződik.

Az agrárszocializmus kibontakozását a mezőgazdaságban eluralkodó válság ösztönözte. Európát a XIX. század utolsó harmadában elárasztotta az olcsóbb tengerentúli gabona, amellyel szemben az elmaradottabb magyar agrárium nem volt versenyképes. Tömegesen mentek tönkre a paraszti gazdaságok, létében fenyegetve a kiszolgáltatottakat. Ez a drámai helyzet fogékonyra tette az áldozatokat a szocialista tanok befogadására. A válság főleg a Viharsarok mezőgazdasági dolgozóit érintette. 1891-től elszaporodtak a gyűlések, tüntetések, aratósztrájkok, amelyeket gyakran csendőrsortúzek kísértek. Békéscsaba, Battonya, Orosháza, Hódmezővásárhely voltak színterei a véres összeütközéseknek. Az események külföldön is nagy visszhangot keltettek. Engels 1894-ben a magyar szociáldemokratáknak küldött üzenetében írta: „... a tőke hatalmába kerítette az egész nemzeti termelést... a mezőgazdaságot is meghódítja, felforgatja hagyományos rendszereit, megsemmisíti a független parasztot, szétszakítja a falusi népeiséget egyrészt nagybirtokosokra és kapitalista nyereszkeskedőkre, másrészt sok birtok nélküli proletárra...”

1894 áprilisában letartóztatták Szántó Kovács Jánost (1852), a hódmezővásárhelyi Általános Munkás Olvasó Egylet elnökét, az alföldi szociáldemokrata szervezkedés egyik vezetőjét. Környezetében rendkívül népszerű, tekintélyes parasztember volt, aki széles körű tudását önképzéssel szerezte. A szociáldemokrata ta-

nokat terjesztette társai között, amivel nagyban hozzájárult, hogy a földmunkások egyre tudatosabban ismerték fel osztályérdekeiket.

Szántó Kovács János – mint az akkori szociáldemokrácia – nem volt híve a földosztásnak, ő is a közösítésben látta a parasztkérdés megoldását. Ez a tanítás vonzó volt a birtokkal nem rendelkező agrárproletáriátus táborában.

A parasztvezért 1895. március 16-án 19 földmunkással és 8 ipari dolgozóval együtt törvény elé állították.

A fővádlott bátor kiállásával a bíróságot is meglepte. Felhasználva a per nyilvánosságát kijelentette: „Nem követelek könyöradományt, sem koldus alamizsnát... mi csak a magunk jogát követeljük...” Hűen a szocialistákus elvekhez kifejtette: a termelési eszközöket államosítani kell, „az összvagyonból aztán minden ember munkájához mérten részesüljön”. Hitet tett a „legigazibb elv és eszme”, a szocializmus mellett.

Az ügyész megkérdezte tőle: mindenkit testvérének tekint? Szántó Kovács János így válaszolt: ő is a világ tagja, ebben az értelemben nemzetközi, de magyarnak vallja magát és e között nem lát ellentmondást.

A diófát ültető nagyapához hasonlította magát: „Úgy vagyok én is. Tudom, hogy azt, amiért küzdök, én nem fogom elérni, de egy fát akarok elültetni, mely a jövőnek hajtja a gyümölcsét.”

A vádlottat öt évre ítélték el. Kiszabadulása után bekapcsolódott a szociáldemokrata mozgalomba, amelyhez hű maradt 1908-ban bekövetkezett haláláig.

H. S.

A Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetség VII. Kongresszusára és ifjúsági aktívára

Idén, gondolva a 2006-os választásra való felkészülésre, együtt tartjuk a Baloldali Front kongresszusát és a Munkáspárt fiatal tagjainak, szimpatizánsainak ifjúsági aktíváját.

Természetesen meg fogjuk választani a párt ifjúsági szervezetének, a Baloldali Front – Kommunista Ifjúsági Szövetségének vezetését, meg kell határozni a következő időszak tevékenységét, de nekünk is ki kell vennünk a részünket a Munkáspárt választási felkészüléséből, s részt kell venni a párt választási programjának a fiatalokat érintő részeinek kidolgozásában is.

A kongresszust Budapesten, a városligeti Paál László sétányon (a másnapi munkáspárti majális helyszínén) tartjuk, és várjuk a Baloldali Front tagjait, szimpatizánsait, de mindazokat a 35 év alatti fiatal párttagokat, akik aktívabban szeretnének bekapcsolódni a választási program kidolgozásába, a fiatalok megszólításába.

A kongresszus április 30-án 11 órakor kezdődik, de már 9 órától várjuk a résztvevőket a városligeti kongresszusi sátorban. Felkérjük *Thürmer Gyulát*, a Munkáspárt elnökét és *Miguel Madeirát*, a DIVSZ elnökét, hogy köszöntse a rendezvényünket.

Megvitatjuk a Baloldali

Front elkövetkező kampányait, a politikai programunkat.

Sorra kerül – az alapszabályunk értelmében – az országos vezetőség és a Felügyelőbizottság megválasztása. Ezekre, a Baloldali Front elnöki tisztségére, az országos vezetőségi tagságra pályázni kell. Ennek csak egy feltétele van, hogy a pályázó tagja legyen a Baloldali Frontnak.

Várjuk azoknak a jelentkezőket, pályázatát, akik úgy érzik, hogy szeretnének részt venni a párt ifjúsági szervezetének vezetésében. A pályázatnak tartalmaznia kell egy rövid önéletrajtot, egyoldalas politikai tervet.

A Szabadság hetilapban az elkövetkező időben folyamatosan hírt fogunk adni a kongresszusunk előkészületeiről. Érdemes figyelni a Baloldali Front weblapját is, amelyen minden információ elérhető lesz (www.baloldalifront.hu).

Széky Péter

elnök
A Baloldali Front –
Kommunista Ifjúsági Szövetség
országos vezetőségének
névén

Elkészültek az Ezres Klub tagsági igazolványai

Jó hír, hogy elkészültek az Ezres Klub tagsági igazolványai. A következő napokban megkezdődik a postázásuk. Ugyancsak örömteli hír, hogy a héten minden jel szerint meghaladjuk az egymillió forintot. Persze ez azt is jelenti, hogy még csak százan vagyunk. Egyelőre a legtöbben Budapestről jelentkeztek, a megyék között Fejér, Veszprém, Szolnok megye vezet. Vannak olyan megyék, ahonnan még senki sem jelentkezett. Hívunk mindenkit: jelentkezzen az Ezres Klubba, segítse legalább tízezer forinttal a Munkáspárt választási harcát.

Az Ezres Klub tagjai (tényleges befizetők): Csikány Józsefné, Német János, Nagy Zoltánné, dr. Thürmer Gyuláné, Lovász Dezső, idősebb dr. Thürmer Gyula, Thürmer Gyula, dr. Zentai Arthúrné, dr. Logvinov Veronika, dr. Gesztesi Ferenc, Farkas Ferenc, Schmal Jánosné, dr. Rikli Erzsébet, Lichtenstein Róbert, Szikra Lászlóné, Benkő Viktor, Benkő Viktorné, Kapcsos Emil, Kapcsos Emilné, Szemők Lászlóné, Erdős István, dr. Majercsik János, dr. Nagy László, Varga Antalné, Parizek Henrik, Szőnyi István, Komlós Andor, Komlós Andorné, dr. Hajdú József, Tóth Erzsébet, Rácz Sándor, Wenczel Tiborné, Lahos Pál, Kajli Béla, Benkő Viktor, Hegedűs Sándorné, Hegedűs Sándor, a Munkáspárt Nőtagozata, Borsi Sándor, Borsi Sándorné, Hamar József, Kovács József, Elekes Imre, Király István, Dikó Miklós, Czikora Gyula, Csajbók Ferenc, Csajbók Ferencné, Szádváry Gyula, Kuppis Ferenc, Kibili Jánosné, Balogh Imre, Such Mihály, Nagy Lajos, Fábry Andrásné, Nagy Sándor, Göndör Tibor, Göndör Tiborné, dr. Szatmáry Miklósné.

Köszöntjük új tagjainkat: Balogh Attila, Horváth János, Kardos Péter, Farkas Józsefné, Kadlecik Ferencné, Illés Jenő, Hegyaljai Valdemárné, Németh Lászlóné, Rónai Jenőné, Burka Ignác, dr. Haitz János, Szabó László, Tamási Miklós, dr. Fejes Frigyes, Sánta Sándor, Illés Imre, Espár István, Amigó György, Fejes Árpád, Sáfár Julianna, Erdős Ferenc, Vibling József, Szabó János, Szalai Lajos, dr. Halaszi János, Molnár Miklós, Kozma Imréné, dr. Soós István, Bencsik Mihály, Verbovszky Emil, Szonderik Gyula, Zemkó Márton, Szabó László, Bárdosiné Benkő Edit, Szalay Gyula, Kuppis Ferencné, Fehér Sándor, Nagy Ferencné.

VESZTESÉGEINK

Basahidi Béláné, aki 1996 óta volt tagja a pártnak, 51 éves korában elhunyt. *Táti alapszervezet*

Karkus József, aki 1947 óta volt a párt tagja, 84 éves korában elhunyt. *Budapest, XVIII/3. alapszervezet*

Miklós Bálint, aki 1990 óta volt tagja a pártnak, 94 éves korában elhunyt. *Békéscsaba, 3-as alapszervezet*

Gálik Jánosné, aki 1951 óta volt tagja a pártnak, 92 éves korában elhunyt. *Budapest XIII/27. alapszervezet*

Szécsi Miklós, aki 1956 óta volt tagja a pártnak, 74 éves korában elhunyt. *Budapest, XIV/3. alapszervezet*

Malgoczi Györgyné, aki 1952 óta volt tagja a pártnak, 86 éves korában elhunyt. *Szarvasi alapszervezet*

Tujner Ferencné 80 éves korában elhunyt. *Budapest, XX/1. alapszervezet*

Mészáros Gábor, aki 1945 óta volt tagja a pártnak, 91 éves korában elhunyt. *Törökszentmiklósi alapszervezet*

Háber Janka, aki 1945 óta volt tagja a pártnak, 92 éves korában elhunyt. *Budapest, II. kerületi alapszervezet*

Hernitz Sándor, aki 1947 óta volt tagja a pártnak, 84 éves korában elhunyt. *Soproni alapszervezet*

Percz Gergely, aki 1951 óta volt tagja a pártnak, 74 éves korában elhunyt. *Budapest, XIV/3. alapszervezet*

Malgoczi Györgyné, aki 1952 óta volt tagja a pártnak, 86 éves korában elhunyt. *Szarvasi alapszervezet*

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146

Terjeszti: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., valamint az alternatív lapterjesztők
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Előfizethető a hírlapkiadóknál, a Hírlapelőfizetési Irodában (Helir 1900), a Magyar Posta kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.
Szedés, tördelés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózses Ferenc ügyvezető igazgató